

Tid til haven

Havetips uge 48

Af: Marianne Bachmann Andersen

Årets krans

Billede: Klip fra haven.jpg

Advent betyder komme – det er her vi forbereder og tæller ned til julens komme. Og selv om julen først og fremmest handler om gaver og knas, så er det vores folkekirke, der har patent på advent og julen, hvor Jesus kom til verden. Fjerde søndag før juledag starter vi med 1. søndag i advent, og i år lander vi på 1. december med masser af julehygge. Der er mange aktiviteter, markeder og steder, hvor du kan samle materialer fra naturen til adventskransen. Også de mere utraditionelle adventskranser er der stor interesse for. En tur i skoven på jagt efter pudemos, grankogler og lavbeklædte grene er værd at bruge tiden på. Måske har du selv lidt gran, som du kan klippe i din egen have? Lad kreativiteten råde og find kurven, saksen og de varme handsker frem – det behøver ikke koste noget! Søger du inspiration og mangler du lige en halmkrans, lidt bindebånd eller måske oasis til borddekorationen, så kan du gå i dit havecenter, hvor der er MASSER af julerier.

Vidste du at:

- advent er en festdag i kirken, for det er dagen, hvor det nye kirkeår begynder?
- adventtidens farve er lilla, som symboliserer bod og forberedelse?
- man før i tiden fastede som en del af forberedelserne til julen, for både krop og sjæl skulle beredes på at tage imod julens budskab

Julens rose

Billede: Julerose.jpg

I min have kan jeg allerede se de første blomster på juleroserne. De er hvide og meget fine. Jeg har også andre farver "juleroser", men de blomster først efter jul og hedder rettelig påskeklodder. Begge planter tilhører slægten Helleborus, men arten er ikke den samme. De rigtige juleroser hedder Helleborus niger og bliver 30 cm høje og brede med hvide blomster fra december til marts måned. De er formeret fra frø, og derfor kan de enkelte planter godt afvige lidt i vækstform og blomsterfarven, men meget sjældent være rosa eller røde. Juleroser vokser bedst i spagnumblandet lerjord og kvitterer med masser af blomster, når du hvert år gøder dem lige efter blomstringen. Du kan sagtens plante juleroser under løvtræer, hvor de lyser flot op i det tidlige forårsbed og klarer sig godt i halvskyggen eller skyggen resten af året, hvor de mørkegrønne fligede blade står tilbage.

Hvis du nænner det, så grav et par klumper af juleroser op fra din have. Plant dem i en krukke nær huset eller flyt dem ind i stuen ved særlige lejligheder. Hvis du overvejer at høste blomsterne til en dekoration, kan de også godt lade sig gøre. Det er min erfaring, at blomsterstilkene af og til kan have svært ved at optage vand, men ridser du dem langs stilken og placerer dem dybt i vasen, holder de faktisk en hel del dage.

Der er dejlige juleroser til salg i dit havecenter netop nu. Plant dem i krukker, nyd dem frem til foråret og plant dem så i haven.

Billede: Vinterhjaelp.jpg

Vinterhjælp

Fuglene har sommeren igennem hjulpet med at holde antallet af især lus, men også ukrudtsfrø og larver ned i din have. Nu er det tid til at betale tilbage.

Nedfaldsæblerne er længe blevet prikket af fuglenes næb, så når kasserne med de opbevarede æbler løbende sorteres for rådden frugt, så skal du ikke smide frugten i affaldsspanden – fuglene elsker dem. I modsætning til det tørre foder, som vi giver fuglene hele vinteren, indeholder frugterne væske, som ofte er det, der er svært for fuglene at skaffe i en frostvinter. De fuglekasser, som har været beboet, skal renses, så de kan bruges som læplads vinteren over. Mange af fuglene vælger tidligt det sted, hvor næste kuld unger skal udklækkes, så sørg for at rense kasserne for tidligere fugles redemateriale. De stedsegrønne planter i haven og også typisk overvintringssteder for fuglene. Når du iagttager deres tur til foderbrættet, så kig efter, hvor de bagefter søger ly.

Mangler du stedsegrønne planter i din have, kan du sagtens plante nogle nu. Du kan i første omgang dekorere en gran, tuja, cypres eller enebær med elektrisk lyskæde foran døren, og senere planten den ud i haven til fuglene.

Fortsæt med at fodre hele vinteren og frem til foråret, for de drægtige mødre har brug for masser af næring til det nye hold unger i foråret.

Brug nogle timer sammen med børnene eller børnebørnene med sav, hammer og søm. Byg fuglekasser til hele haven. På Dansk Ornitologisk Forenings hjemmeside www.dof.dk kan du se, hvordan du bygger og ophænger kasser til de fugle, som du ønsker at hjælpe allermost. Måske er årets julegave en hjemmebygget eller hjemmebragt fuglekasse. Både foder og fuglekasser er fast inventar i dit havecenter.